

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๖๖๒๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แจ้งให้ความร่วมมือโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครองด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๑๗๕๒๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่กรมการปกครองได้แจ้งให้ความร่วมมือโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เพื่อขอให้จังหวัดแจ้งทุกอำเภอในพื้นที่ให้ความร่วมมือดำเนินการ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมปศุสัตว์ประสานแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งกรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดแจ้งทุกอำเภอในพื้นที่ ดังนี้

- ๑) ให้นายอำเภอแห่งท้องที่ให้ความร่วมมือตามโครงการของกรมปศุสัตว์ตามหัวระยะเวลาที่กำหนด
- ๒) เน้นย้ำ อำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และมาเลเซีย คอยเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง หากสงสัยว่าจะเกิดกรณีดังกล่าวให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่ออาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกำหนดท้องที่จังหวัดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด แล้วแต่กรณี ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๗ - ๑๔ ต่อ ๕๐๒ - ๕๐๕

โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๗-๑๔ ต่อ ๕๐๖

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๑๗๕๖๑

กรมการปกครอง
เลขรับ..... 59927
วันที่ - 7 ก.ค. 2563
เวลา..... 11.04 น.

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท เขตปทุมธานี ๑๐๔๐๐

เลขที่..... 59904

- ๐ ก.ค. 2563

กรมการปกครอง

๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

ตามที่กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการ
อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่อง นั้น กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดแผนการ
ดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ ขึ้น ในระหว่าง
วันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภาส ทองยงค์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร.๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๖๑ - ๓

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๒

โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีการระบาดอย่างกว้างขวางในหลายๆ ประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยังไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่ติดต่อไปยังคนและทำให้มีผู้เสียชีวิต ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคนี้ให้หมดไป โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะไม่พบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๗ ปีแล้ว แต่ยังคงมีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศในภูมิภาคเดียวกันอย่างต่อเนื่อง โดยตลอดช่วงปี ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา พบการรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกโดยองค์การสุขภาพสัตว์โลก ดังนี้ ๑. รายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในประเทศเวียดนาม เป็นประจำทุกเดือน จำนวน ๒๒ จุด และลาว จำนวน ๑ จุด ๒. รายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในประเทศเวียดนาม จำนวน ๑๗ จุด เมียนมาร์ จำนวน ๓ จุด และกัมพูชา จำนวน ๒ จุด และในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ได้มีการระบาดโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (Highly pathogenic avian influenza) หลายสายพันธุ์ เช่น H5N1 H5N2 H5N9 ในประเทศฝรั่งเศสอย่างหนักในฟาร์มสัตว์ปีก นั้น เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดโรคในประเทศไทย กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อการค้นหาสัตว์ที่ติดเชื้ออย่างรวดเร็วและแม่นยำทั้งเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรง และชนิดความรุนแรงต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในการควบคุมโรคทำได้อย่างทันทั่วทั้งที่สามารถลดการแพร่กระจายของโรคไปยังสัตว์ปีกอื่นๆได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพอันได้มาจากการเฝ้าระวังโรคยังนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวิเคราะห์การเกิดโรคในเชิงเวลา การวิเคราะห์การกระจายตัวของโรคในเชิงพื้นที่ การประเมินความเสี่ยงและความรุนแรงของโรคจากดัชนีวัดความรุนแรงในสัตว์ปีกชนิดต่างๆ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัส เป็นต้น โดยการดำเนินงานในครั้งนี กรมปศุสัตว์ได้เพิ่มพื้นที่ในการเก็บตัวอย่างเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดนก เช่น ในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต โรงฆ่าสัตว์ปีก เป็นต้น โดยกำหนดให้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อค้นหาโรคที่ยังอาจแฝงตัวอยู่และทำการควบคุมและกำจัดโรคโดยเร็ว
- ๒.๒ เพื่อศึกษาและประเมินภาวะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๓.๑ หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

- ๓.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
- ๓.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
- ๓.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง
- ๓.๑.๔ ปศุสัตว์เขต ๑-๙
- ๓.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๓.๒ หน่วยงาน...

๓.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

- ๓.๒.๑ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๓.๒.๒ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข
- ๓.๒.๓ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย
- ๓.๒.๔ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๕. วิธีดำเนินการ

๕.๑ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกเชิงรุกด้วยอาการทางคลินิก (Clinical Active Surveillance)

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ ทุกชนิดสัตว์ปีก

การดำเนินการ :

๕.๑.๑ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์/เจ้าพนักงานสัตวบาล/พนักงานราชการกิจกรรมการป้องกันแก้ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคใช้หัตถ์นก/ปศุสัตว์ตำบล/อาสาพัฒนาปศุสัตว์/เครือข่ายเฝ้าระวังโรค/และเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วัน ที่ผ่านมา และเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายโดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคใช้หัตถ์นก ให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๕.๑.๒ สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสัตว์ปีกที่ป่วยตาย หากมีอาการตามนิยามโรคใช้หัตถ์นกให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจ ดังนี้

๑) เก็บตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จำนวน ๒-๕ ตัว ใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วมัดปากถุงให้แน่น ส่งที่สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เพื่อตรวจวินิจฉัยโรค

๒) เก็บประวัติสัตว์ปีก (รวมทั้งพิกัดจุดเกิดโรค) กรอกลงในแบบฟอร์ม รก.๑ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๕.๑.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ รายงานตามแบบ รก.๑ ลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นก)

๕.๑.๔ ดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๕.๑.๕ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) หากไม่ใช่โรคใช้หัตถ์นกต้องวินิจฉัยด้วยการป่วย/ ตายดังกล่าวมีสาเหตุจากอะไร และรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๕.๑.๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคที่ได้รับจากห้องปฏิบัติการ ตามข้อ ๖.๑.๕ หรือผลการสอบสวนโรคลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นก)

๕.๑.๗ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้รายงานผลการเฝ้าระวังโรคในสัตว์ปีกป่วยตายประจำวันทุกวัน กรณีไม่พบสัตว์ปีกป่วยตายให้รายงาน zero report ด้วย

๕.๒ การเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ ในสัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน (Back yard)

เป้าหมาย :

๑) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาด และพื้นที่ตำบลที่เลี้ยงสัตว์ปีกหนาแน่น ตามกำหนด

๒) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่หมู่บ้านที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านตามกำหนด

๓) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณพื้นที่ตำบลที่มีแหล่งทำรังวางไข่ของนกและพื้นที่ตำบลมีนกอพยพจำนวนมากในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่มีนกอพยพจำนวนมากตามกำหนด

การดำเนินการ

๕.๒.๑ ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาด ได้แก่พื้นที่หมู่บ้านที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ พื้นที่ตำบลที่เลี้ยงสัตว์ปีกหนาแน่น พื้นที่ตำบลที่มีนกอพยพจำนวนมาก พื้นที่หมู่บ้านที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบ พื้นที่ตำบลที่มีแหล่งทำรังวางไข่ของนก

๕.๒.๒ การสุ่มเก็บตัวอย่าง

ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มครัวเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ดังนี้

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาด จำนวน ๔ ครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ของตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๕.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๕.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านใกล้พื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกและพื้นที่ตำบลมีนกอพยพจำนวนมากในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่ตำบลมีนกอพยพจำนวนมากตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๕.๒.๑

๕.๒.๓ การเก็บตัวอย่าง ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีก ๕ ตัว (๑ หลอดตัวอย่าง) ต่อครัวเรือน (หากมีครัวเรือนไม่ครบ ๔ ครัวเรือน/หมู่บ้าน ให้เก็บตัวอย่างทุกครัวเรือนหรือถ้าครัวเรือนมีสัตว์ปีกไม่ครบ ๕ ตัว ให้เก็บทุกตัวที่เลี้ยงไว้) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด โดยเน้นให้กรอกข้อมูลใน แบบ ตก.๑ เฉพาะกิจ ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๖.๒.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอรายงานแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनก)

๕.๓ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนบกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในเปิดไล่ทุ่ง

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab และ serum ในเปิดไล่ทุ่งตามที่กำหนด

การดำเนินงาน

๕.๓.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่และจำนวนฝูงเปิดที่เก็บตัวอย่าง

๕.๓.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มฝูงเปิดไล่ทุ่งที่จะเก็บตัวอย่าง โดยให้เก็บตามจำนวนฝูงและอำเภอที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๕.๓.๑

๕.๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab ฝูงละ ๖๐ ตัว (๑๒ หลอดตัวอย่าง) และ serum สุ่มเก็บฝูงละ ๓๐ ตัว (ตัวอย่าง cloacal swab และ serum ให้เก็บตัวอย่างจากเปิดตัวเดียวกัน) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด โดยเน้นให้กรอกข้อมูลในแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๕.๔ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนบกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส.๒

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส. ๒

การดำเนินงาน

๕.๔.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกโดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี cloacal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงฆ่า (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างตามที่กำหนด

๕.๕ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถนบกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภค (ไก่หรือเป็ด)

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ดังนี้ ๑. กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต ๒. ภาชนะที่ใช้บรรจุของเสียจากกระบวนการฆ่าสัตว์ (เช่น ลำไส้ ขนสัตว์ปีก เป็นต้น) ๓. ผ้าเช็ดโต๊ะที่เปียกชื้น ๔. โต๊ะวางซากตระกร้าหรือภาชนะที่ใช้ใส่ชิ้นส่วนไก่ที่ชำแหละแล้ว ในตลาดค้าสัตว์ปีก

การดำเนินงาน

๕.๕.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ตัวต่อหนึ่งร้าน) (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึม อ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด

๕.๕.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ก้านสำลี (swabs) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๒ ก้านสำลี (ใส่ ๓ ก้านสำลี รวมใน ๑ หลอดตัวอย่าง) และเก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อตลาดค้าสัตว์ปีก โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด

๕.๖ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกสวยงาม

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ดังนี้ กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต ผ้าเช็ดโต๊ะ โต๊ะ ตระกร้า หรือภาชนะที่ใส่สัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก

การดำเนินงาน

๕.๖.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ตัวต่อหนึ่งร้าน) (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึม อ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด

๕.๖.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ก้านสำลี (swabs) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๒ ก้านสำลี (ใส่ ๓ ก้านสำลี รวมใน ๑ หลอดตัวอย่าง) และเก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีก จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อตลาดค้าสัตว์ปีก โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด

๕.๗ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในไก่ไข่ภายในโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ

เป้าหมาย : พื้นที่เลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ

การดำเนินงาน

-ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากไก่ไข่ โดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี oropharyngeal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงเรียน (ไก่ไข่ ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างตามที่กำหนด

๕.๘ การตรวจวินิจฉัยและรายงานผล

๕.๘.๑ การตรวจวินิจฉัย : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจตัวอย่างดังนี้

- ๑) ตรวจตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเพื่อหาสาเหตุของการป่วยตาย
- ๒) ตรวจตัวอย่าง oropharyngeal swab และ cloacal swab โดยการแยกเชื้อไวรัส Avian influenza หรือ Newcastle disease

๕.๘.๒ การรายงานผล : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รายงานผลดังนี้

- ๑) รายงานผลการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

- ๒) รวบรวมผลการตรวจตัวอย่าง cloacal swab และ oropharyngeal swab ให้ สคบ.ตามแบบฟอร์ม ตก.๒ เฉพาะกิจ และแบบฟอร์ม ภร.๒ ในรูปแบบ Spread Sheet โดยใช้โปรแกรม MS Excel ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ birdflu@dld.go.th ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

๕.๗.๓ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

- ๑) ให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานในท้องที่เป็นไฟล์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ตามแบบรายงาน X-ray ๑
- ๒) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวม โดยดำเนินการสรุปข้อมูลลงในแบบรายงาน X-ray ๑ และส่งข้อมูลมายัง E-mail: birdflu@dld.go.th ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ และทำสำเนาข้อมูลส่งถึงสำนักงานปศุสัตว์เขต ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

๕.๘ กรณีผลการตรวจวินิจฉัยเป็นโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนดไว้

๖. การติดตามประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์เขตออกติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ และรายงานมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ทราบสถานะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมโรค และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดนกต่อไป

๗.๒ ควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

๘. งบประมาณ

กิจกรรมป้องกัน แก่ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนก โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ได้โอนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว